

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 10. maliga serpana 1856.

List 28.

Iz pisma O. Skola, misijonarja v Ameriki do visokocast. O. Salezja Volčič-a v Ljubljani.

Visokocastiti gospod!

Ni ne z majhnim veseljem navdajal mojiga serca radostni spomin na Vas in na vse preljube redovniške brate in deležnike mojiga delanja in trpljenja za Krista Jezusa in njegovo sv. cerkev med ljubimi Manominiškimi Indijani v Wisconsinški državi. Vaše vdeleževanje mi je v veliko tolažilo, in vaša pobožna molitev za me in za mojo indijansko čedo mi donša mnogo duhovske koristi, zatoraj pa se Vam še nadalje vanjo priporočim. — —

Iz svoje tukajšnje samote Vam utegnem malo mikavniga sporočiti, ker sim že od začetka sušca sam tukaj, in od nedelje do nedelje nikogar ne vidim, ker so vsi moji verniki v svoje sladkorije odšli. Nekoliko pa bi vender utegnili Vam povedati od lepiga obnašanja svojih pokatoličanih divjakov. Kolikor namreč morem v resnici povedati, in v vesti poterditi, bi smel reči, de, ako se bodo moji ljubi gojzdni prebivavci — z vodo s. kersta prerajeni in osrečeni Indijani, tako dobro tudi vprihodnje obnašali, kakor dozday, de bodo namreč tisto vnetost za čast Božjo, tisto ponižnost, pohlevnost in pokoršino proti Bogu in njegovim zapovedim, tisto vestnost, zvestobo, resničnost, ljubezen do bližnjiga, zmernost, vernost in gorečnost v svojim sereu ohranili, in se, kakor dozday, z besedo in z djanjem dobre kristijane kazali, tedaj bi smel z Božjo pomočjo pričakovati, de bo ta katoliška srenja enkrat v čednosti in vernosti krepko se razevetla, marsikteri spreobrnjen divjašk rod severne Amerike v ljubezni in strahu Božjim preseglja, in se v nadepolen oddelek čede Kristusove povzdignila. Jaz pa sim pripravljen s pomočjo tistiga, kteri me varuje in okrepcuje, do svojiga poslednjiga izdihljeja jim biti zvest pastir in učenik.

Vsih Manominiških Indijanov, keršenikov in ajdov je okoli 2000; keršenih pa je le še malo, in dobrotljivi previdnosti Božji s ponižnim zaupanjem vse druge, ki še po tamoti hodijo, priporočam, in kdor na Boga zaupa, ne bo nikdar osramoten. —

Za sladkorijo imajo Indijani neznanu veselje, veči celo, kakor o jesenskim času za tergatev moji kranjski rojaki. Oni gredo v daljne prostrane pustotine mesca sušca, 6—10 milj deleč, kjer veliko sladkorniga drevja rase; tu čakajo časi po tri tedne, preden jame narezano drevo sladkorni sok iz svoje kože izcejati; tedaj pa podložé posode iz brezoviga lubja spletene, de se sok vanje odteka, in kadar ga precej nabere, ga prekuhajo, de se sterdi, in iz njega delajo belkastorjav sladkor, kteriga potem še po svoji umetnii čistijo. Časi ga ena družina z nekoliko pomagači po 10 vaganov napravi. Gledé cerkve pa se v tem času ni kaj prida nadjati. Vsakdanje cerkveno opravilo tedaj neha, ker ga ni nobeniga blizo; k nedeljskimu opravilu pa le

tisti pridejo, kteri so le kacih 6 (angl.) milj od tukaj, od delj pa malokteri kdaj. Vsako nedeljo pa pride vender 30 do 40 ljudi v cerkev. — Veliki teden smo vse obhajali, kakor smo mogli po okolišinah pričujočih. Veliki četrtek sim pri sv. opravilu sam pel in sam odgovarjal, veliki petek pa sta prišla dva pevca, de sta Amen odgovarjala in stregla, kacih 5 ali 6 vpricnih pa je sv. križ klečé častilo. Molitve pri božjim grobu ni tukaj nič, ker ni ljudi, de bi ga obiskovali, in se v tej preubogi cerkvi presv. Rešnje Telo res ne more shraniti. Veliko saboto je bilo blagoslovljenje ognja in velikonočne sveče; okoli 20 Indijanov je prišlo v cerkev; pevcu so pri sv. maši odgovarjali in indijanske pesmi peli; pri Glorii pa se je s štirimi zvončki zvenkljalo. Indijanam je posebno mar blagoslovljeni ogenj, de ga veliko milj deleč v svoje sladkorije seboj vze. Velikonočno nedeljo je bila zopet peta maša s pridigo, precej po maši pa so, kakor zmiraj med sladkorno dobo, večernice. Večernice pa so očipwe-indijanske, vzete iz molitevnihih bukvic, ki so jih spisali precastiti gosp. škof Baraga in obstoje iz pet odstavkov in lepih koralnih popevov; prvi odstavek obsega 10 Božjih zapoved, uni štirje pa obstoje iz pobožnih zdihljejev in molitev, pa niso psalmi, in za tim pride še nekoliko cerkvenih molitev in magnificat natanko prestavljeno v očipwe-indijanski jezik.

Iz tega se vidi, de so te indijanske večernice vse drugačnje, kakor latinske, ker so le videzne, tode za molitev, v duhovsko zveseljenje in v obudo pobožnih misel in želja kaj pripravne.

Dozday sim letas le 18 Indijanov, večidel otrok kerstil, in samo nekaj odraslih, med njimi naj starji hčer nar večiga Indijanskiga poglavarja. Ker je naša cerkev silo majhna, upam še to poletje veči in pripravniši sozidati, in nekoliko priprave zanjo je že storjene. Indijani namreč imajo tukaj svojo žago, in veliko mladih Indijanov se na tesarijo dobro umé, ktere jih je nemšk tesar zučil in jih še zdaj učí. Tudi vse druge okolišine bodo delo podpirale, — ktero terdno upam z Božjo pomočjo doveršiti.

Izhodnja Indija in katoliška cerkev.

Spisal Valentin Sežun.

(Dalje.)

Zveličani Janez Brito, mučenec.

Za sv. Franciškam Ksaverjem je Janez Brito kakor misijonar po Indii neprecenljive zasluge si pridobil. Bil je rojen 1. sušca 1647 v Lisboni, glavnim mestu Portugalskim, in njegova rodovina se je štela med nar bolj plemenitne v deželi. Janez Brito je bil še le 4 leta spolnil, ko mu je oče umrl, ki je bil kraljevi namestnik v Brasilii. Bil je tedaj mali Janez s kraljevimi otroci vred zrejevan in ako ravno perljuden, je bil vender že zgodej ves resnoben in ni maral, ako so mu drugi kaj prizadevali in nagajali. Kraljevi dvor ga je zavoljo tega imenoval maliga mučenca.

Veseli se je mladi Brito nad trudam pobožnih misijonarjev, zlasti mu je bil sv. Franciška Ksaverjan pogostama pred očmi. Ko enkrat hudo zbolí, njegova mati vdova obljubo stori, da bo njen sin celo leto jezuitsko obleko nosil, in ko res ozdravi, so to vsi priprošnjam sv. Franciška Ksaverjana pripisovali. Janez Brito želi odslej zmiram bolj svoje življenje Bogu posvetiti in s. Franciška v djanji posnemati. Sklene toraj stopiti v red Jezuitov; ali njegova mati mu brani, kolikor more, in tudi kraljevi dvor ga zadržuje. Ker pa je mladi Brito le stanovit v svojim sklepu, postane l. 1662 novic. V Evori in v Koimbri je šole z velikim pospeham doveršil, in hotel je zdaj v indijske misijone iti. Pa bil je zdravja šibkiga, njegova mati se joka, prosi, tarná, da bi ga le doma prideržala. Kraljevi dvor in Janezovi redovniški viksi matrne prošnje podpirajo. Janez pa vse previdi, se oberne naravnost do generala Jezuitov v Rimu, kateri mu dovoli v Indijo se podati. Zvoli si misijonariti v Maduri, kakor nar težavnim krajem. Mati počne vse, da bi tje ne šel; ali ne ona, ne kralj sam, ne papežev poročnik nikakor niso mogli omajati sklepa Janezoviga in njegoviga generala. Posvečen za mašnika sušca 1672 z več tovarši, ktere je bil O. Baltazar Kosta nabral, v Indijo odrine, in mesca kimovca tistiga leta v Goo dospe. V Goi je grob sv. Franciška Ksaverja. Narejen je v Lisboni iz heliga marmeljna, čveterere strani sarkofaga imajo v bronu viite pergodbe tega svetnika. Na verhu je sreberna skrinja z njegovim prahom. Okrog pa visi od oboka doli na zlatih veržicah deset zlatih svetilnic, v kterih večna luč gori. Tukaj Janez Brito poklekne, se v gorečih prošnjah sv. Francišku perporoči in pri njegovih svetih ostankih obljubi, vse žive dni delati za dušni prid neverníkov malabarskiga bregovja. Malabarske šege, ktere je bil O. Robert Nobili kristjanam pripustil, je O. Baltazar Kosta tudi nižjim ločinam pervolil. Zavoljo tega si je pridobil zaupanje per nižjih ločinah, clo pri Parijanih, kterih je več spreobernil. Janez Brito je ravno tako delal. Dal se je Pandaram Suami zvati in si je nar ostrejši življenje zvolil. Njegova obleka je bila kos rumeneniga platna in kučma na glavi. Nosil je dolgo brado, v eni roki dolgo palico, znamnje moči, v drugi pa časih bakreno posodico za vodo. Kadar ni bil bos, je nosil debele lesene cokle, ktere je lesen kavelj med dvema perstama na nogah držal. Taka obutev mu je tolikanj perste odergnila, da se rane po 5—6 mescev niso zacelile. Ajdovski Hinduani so z vodo in pepelam svoje svetnike čistili. Brito je vodo in pepel blagoslovil in spreobernjencam sad tih sakramentalov razložil. Tako si je spoštovanje Hinduanov pridobil. Število njegovih spreobernjencov šteje nar manj 8000. Roke so mu večkrat od truda vpešale; katehumeni pa so ga s svojimi rokami podpirali, da je mogel sv. kerst deliti. (D. sl.)

Iz Rima.

30. rožnika. Hvaljen bodi Jezus Kristus! Ravno se napravljamo iz Rima proti Civita-vecchii, nocoj ob 9. zvečer homo odrinili. Predčerašnjim zvečer, pred dnevam ss. Petra in Pavla so imeli sv. Oče sami z neštevilno azistencijo večernice, v dan ss. aposteljnov pa veliko sv. mašo ob desetih. Pri obeh sv. opravilih je bil romarjem posebin prostor bliz velikiga altarja odkazan, od kodar smo vse zamogli viditi. Popoldne ob petih pa smo imeli še posebno milost ter smo bili pred sv. Očeta samiga spušeni. V naglici so nas pozdravili, in svoje posebno veselje razodeli, da pride-mo iz daljnih dežel, sv. Petra počastit in sv. sedežu svojo sinovsko podložnost skazat. Vprašali so nas, ako želimo kakih posebnih milost, ter rekli, da dovolijo duhovnam s priterjenjem škofov roženkrance blagoslovljati, mi pa smo jim svoje že pripravljene spisane prošnje podali, ki so večidel še druge reči obsegale. Potem so nam vse blagoslovili, kar smo jim prinesli. Ker so imeli pa ta dan silo ljudstva za-

slisati, smo s svetim spoštovanjem po katoliški navadi Kristusovimu namestniku nogo kušnili ter se od njih podali. Dali so nam in vsim našim apostolski blagoslov. Ali komej pridemo iz papeževiga dvora, in gremo proti cerkvi svetiga Petra, priteče nekdo za nami in nam napové, da naj se pol ure pred Ave-Marijo zopet v stanovanji sv. Očeta snidemo. Ijubeznjivo serce sv. Očeta neki ni moglo prenesti, da bi se s popotniki daljne Avstrije nekoliko več ne pomudili. Še moram opomniti, ko smo pri vstopu sv. Očeta klečali, so nam rekli: „Surgite!“ (vstanite), ali nekako sveto čutilo nam tega ni pripustilo in smo vsi na kolenih ostali. Zvečer so nas spet ob kratkim nagovorili ter rekli, da nam hočejo majhin spomin na pot dati in so nam svetinic na krožniku iz lastne roke podelili. Mene je zadela z napisam: „Stella matutina“ (zgodnja Danica) na eni strani, (kdo bi se to mislil?) „Lux mundi“ (luč sveta) pa na drugi. V misel so vzeli svitliga cesarja, ki so v svoji pobožnosti sv. Cerkev v Avstrii osvobodili ter rekli, da naj bi jim Bog dal moč v vsim dobrim in krepost, da bi to srečno dokončali, kar so tako lepo začeli; poslednjic so se tudi v naše molitve priporočevali. Govorili so latinsko, ker jih je le malo zmed popotnikov, da bi lasko znali. Pri tolikih opravilih so bili tudi naše spisane prošnje prebrali in rešili, ter jih nam podali. Začudení, da se nar viksi gospod na zemlji poníza, ob takim dnevu in pri tolikih opravilih uboge romarje dvakrat ob enim popoldnevu zaslišati, smo se vernili v svoje stanovanje ter smo pregledovali dobrote, ki so jih nam podelili. Vse druge velike čuda popisovati, ki se v tem svetim mestu vidijo, ni zdaj ne prostora ne časa. —

Romar.

Nekaj zastran naših koledarjev.

(Dalje.)

2. Naši koledarji naj se posebno ozirajo na svetnike slovenskih krajev. Doslej so zmed naših domačih svetnikov le nekteri sprejeti v slovenske koledarje, in še tisti ne povsod, namreč: sv. Pavlin, Oglejski patriarh in apostelj Slovincov med Dravo in Jadranskim morjem, za kteriga vender ni povsod edini dan, ker Bolandisti štejejo 11. januarja, slovenski koledar 28. januarja, koledar Ljubljanske škofije 9. februarja; s. Ciril in Metodí, sploh aposteljna Slovanov, posebej pa Slovincov ob doljni Dravi in Muri 9. marseja; sv. Hilari Oglejski škof in mučenec, 16. marseja; sv. Rupert, prvi Solnograški škof, nekoliko tudi oznanovavec svete vere med Slovinci nad Dravo, 27. marseja; sv. Maksim, Emonski škof in mučenec, 29. maja; sv. Kancijan in tovarši, Oglejsk. mučenci, 31. maja; sv. Kvirin, škof in mučenec Siscianski, 4. junija (v koledarjih ni dosti določen); sv. Hermagora, prvi Oglejski škof, in sv. Fortunat diakon, mučenca in priporočnika Kranjske zemlje, 12. julija; sv. Maksimiljan, Lavreaški škof in Celjski mučenec, 12. oktobra; sv. Just, Teržaski mučenec, 2. novembra (je le v slovenskim koledarji); sv. Viktorin, Ptujski škof in mučenec, 26. novembra; sv. Virgili, Solnograški škof in apostelj Slovincov nad Dravo, 27. novembra; sv. Hromaci, Oglejski škof, 2. decembra (je le v slovenskim koledarji). Vender pomanjkujejo še nekteri domači svetniki v naših koledarjih, namreč: sv. Bertrand, Oglejski patriarh, 6. junija; sv. Hema, koroška kneginja in gospa mnogih krajev po Slovenskim, 27. junija; sv. Niceta, Oglejski škof, 3. julija; sv. Valerjan, Oglejski škof, 27. novembra. Pristavka vredni bi bili še: sv. Zenon, Veronski škof in mučenec, patron mnogih far na Slovenskim, 12. aprila; sv. Maksima, devica iz Stariga mesta ali Čedadá, 17. maja; sv. Ciriaka in Muska, Oglejske device in mučenice, 17. junija; sv. Feliks in Fortunat, Oglejska mučenca, 18. junija; sv. Nazari, Koperski prvi škof, 19. junija; sv. Prot, učenik sv. Kancijana in mučenec, 20. junija; sv. Donat in tovarši, mučenci v Konkordii na Furlanskim, 21. augusta; sv. Evfe-

mija in tovaršice, Oglejske device in mučenice, 3. septembra (so v slovenskim koledarji); sv. Anastazi, Oglejski mučenec, 7. septembra; sv. Hermogen in Fortunat, brata in mučenca Oglejska, 9. septembra; sv. Pelagi, Emonski rojak in mučenec, 12. septembra; (sv. Krizogon mučenec Oglejski 24. novembra, ni bil škof). Morebiti so še kateri drugi domači svetniki, kateri se obhajajo v Teržaški, Kerški in Lavantinski škofiji, vredni sprejembe v naše koledarje, n. pr. sv. Servul, Teržaški mučenec, sv. Modest, škof, in sv. Domicijan, knez na Koroškim. Tudi pratike za slovenske kmete bi utegnile, namesti malo znanih nemških svetih škofov in opatov, nekatere domače svetnike sprejeti, zlasti tiste, ktere se kot aposteljni slovenski štejejo, sv. Cirila in Metodja, sv. Pavlina, in sv. Virgilija; ravno kar tiče versto svetnikov, je pratika malo slovenska. (K. sl.)

Kaj lepiga in spodbudljiva si je polnik mesca velikiga travna po Ljubljani v svojo torbico nabral?

VI.

Priserčni prijatelj!

Današnje pismo naj ti dalje pripoveduje, kaj se je pri nemških šmarnicah v stolni cerkvi bralo. Naj ti pa še pred povem, de to, kar ti od nemških povem, tudi od slovenskih velja, ker so bukve „Marije rožen cvet“, ktere so njim služile, le prestava Kaltnerjevih nemških šmarnicnih bukev.

Peti šmarnični dan nam je predočeval Mariino darovanje, ktero cerkev 21. novembra obhaja, in je veseli spomin dogodbe, ko sta Joahim in Ana z malo 3letno Marijo šla v Jeruzalem, svojo Bogu storjeno obljubo spolnit. Ktero obljubo? Kakor veš, je bila pri Judih navada, otroke tempeljnu v službo darovati, ter jih tako le v Božjo čast zrediti. Mala Marija je vedila, de so bili njeni starši, ko so Boga za eno dete prosili, Gospodu to obljubo storili, torej je očeta in mater prosila, de bi svojo obljubo spolnili. „In Ana ni odlagala“, pravi sv. Gregor Nisenski, Mariinih želj dopolniti, peljala je dete v tempelj in tam ga je Gospodu darovala“. — Kako mično je bilo pač to premišljevanje! Vidili smo v duhu sv. družino iz Nazareta v Jeruzalem iti, in kako sta Joahim in Ana zdaj eden zdaj drugi ljubljeno hčerko v naročji nosila, ker je sama še premajhna in premlada bila, trideset ur dalje težavno pot hoditi. Sv. Gregor Nikomedski misli, de so Joahimu in Ani angeleci Božji se pridružili ter v celih trumah spremljali mlado in čisto Devičico, ki se je hotla na Gospodovim altarji darovati. In mende ni neverjetna njegova misel. V tempelj pridši je nista le oče in mati darovala, tudi ona sama se je Bogu darovala, ter se za vselej svetu in vsimu, kar svet ponuditi zamore, odpovedala in se le njegovi službi posvetila. O kako lep zgled staršem, kako naj bi svoje otroke nar popred za Božje kraljestvo redili. O kako lep zgled otrokam, de bi od svojih mladih nog vedno le Gospodu služili, ter se njemu posvetili! —

Šesti šmarnični dan smo poslušali premišljevanje Mariine mladosti, ter jo vidili v čednostih rasti, rasti pa tudi v gnadi in ljubeznjivosti pred Bogam in pred ljudmi. Imela je Boga vedno pred očmi, stopila je v tisto srečno tovaršijo s svojim Gospodam, ki se v molitvi razodeva, in tako je od dne do dne v popolnamasti dalje se pomikala, in vedno brez vsiga madeža živela. Zato se po vsi pravici zamorejo v Mariine usta položiti besede modriga Siraha: „V začetku in pred vsim časam sim bila vsvarjena in celo večnost ne bom nehala biti; v s. prebivališi sim pred Gospodam služila“. — Kako pa mi, ki smo bili tudi enkrat mladi, smemo li tudi tako govoriti? in ti, ki so še mladi? — O mladost, kako si nam potekla! O resne vprašanja! O blagor staršem in otrokam, kteri Boga vedniga tovarša in spremljevalca pred očmi imajo. —

Sedmi dan velikiga travna je bil posvečen premišljevanju Mariiniga zaročenja. Ta tihi in ljubeznjivi praznik cerkev 23. prosenca v pobožen spomin zaroke in poroke preblažene Device s sv. Jožefam obhaja. Dva ljubčika Božja, v kterih sercih so vse čednosti enako zlahtno dišečim cvetlicam v nar prijetnišim vertu ecele, je Božja roka skupaj zvezala. To je bila nebeška zveza. Marija je že veliko popred Gospodu obljubo vedniga devišta storila ter se z nebeškim ženinam zaročila; ali ravno ta nebeški ženin si jo je hčer, mater in nevesto izvolil ter jo odločil, po obsenčenji sv. Duha Zveličarja sveta spočeti. — Ta visoka skrivnost ni pa smela hitro razglašena biti, ker bi je hudobni Judje ne bili mogli razumeti, bili bi jo pa krivo obračali in deviško mater obrekovali in se celo preganjali. Zato je Bog, On čudni vladar svojih ljubljencov tako vravnal, de je tej presveti Devici njena zlahta izvolila ženina po volji Božji, nar čistejšiga, nar pravičnejšiga zmed vsih človeških sinov, de bi Marijo, nebeško nevesto varoval, branil in ji v terpljenji s tolažbo na strani stal. Ta ženin je bil sv. Jožef, sin Matanov iz Jesetoviga rodu in Davidove hiše, kakor nam sv. Luka pripoveduje, rekoč: Angel Gabriel je bil od Boga poslan v Galilejsko mesto po imenu Nazaret k Devici zaročeni možu, kterimu je bilo ime Jožef iz hiše Davidove. — Sv. Jožef je bil mož, kterimu sta sveta resnoba in strah Božji iz oči svetila. Tudi on je bil, kakor Marija, obljubil, Bogu v vednim devištvu služiti. Snužil je pa Marijo le na povelje velikiga duhovna, kterimu je bilo pa vse, kar se je imelo zgoditi, neznano. Tako je neskončna modrost in nam nerazumljiva sv. previdnost Božja preblago deviško ženo, ktero je bil mater svojimu Edinorojenimu izvolil, deviškimu možu v varstvo dal, de sta oba deviška ostala ter sta angelsko čisto živela. Marija se je po svojim zaročenji iz Jeruzalema zopet v Nazaret podala, kjer je v sveti ljubezni in v nar mirniš edinosti s sv. Jožefam živela in vedno pohlevna in ponižna devica ostala. — Od Mariiniga zaročenja s sv. Jožefam naj bi se vsi, ktere Bog v zakonski stan kliče, učili, pri volitvi ženina ali neveste le na to gledati, de bi s svojim zaročenjem le čast Božjo zvikševali in sebi bolj gotovo sv. nebesa preskerbeli. Ako bi se zaroke in poroke po Mariinim zgledu le po volji Božji sklepale, bi gotovo nobeni Božjiga blagra ne manjkalo!

Osmi dan vel. travna nas je v duhu prestavil v tiho, malo, borno sobico v malim mestecu Nazaretu, kjer revna deviška žena ravno v molitvi pred Bogam kleči, premišljeva žalostni človeški stan po izvornim grehu in pretehtovaje Božje obljube, nesrečnimu človeškemu rodu odrešnika poslati. Zdelo se nam je slišati čisto Devico zdihovaje Boga prositi, de bi pač kmalo kmalo spolniti blagovolil, kar je Adamu, Abrahamu, Izaku, Jakopu, po Mojzesu, Davidu in po prerokih obljubil. In glej! kar zaslišimo Gabrielovo pozdravljenje: Češena si Marija! Gnade polna itd. s kterim je angel Marii ne samo oznanoval, de bo obljubljeni Mesija kmalo kmalo prišel na svet, ampak tudi razlagal, de in kako bo ravno Ona njegova Mati. In res! Ko Marija besede: „Glej, dekla sim Gospodova; zgodi se mi po tvoji besedi“, izgovori, se svete nebesa odpró, Sin Božji stopi na zemljo in sicer v deviško telo prečustite dekle gospodove in „Beseda je meso postala in med nami prebivala“. — Te visoke dogodbe smo se sicer vsaki šmarnični dan spomnili, ko smo pred zadnjim žegnanim angelovo češenje v enim glasu po vsi cerkvi molili, današnji dan nam je pa še toliko živši pred očmi stopila. In ako se nam je zvon, ki se je vselej milo in resnobno z visokiga stolpa glasil, ko se je angelovo češenje pri šmarničnim altarji molilo, glas z visjih visav zdel, nam je bil dans zares angelov glas, ki nam je veselo oznanilo prinesel, de je Sin Božji človek postal. Bilo nam je, kakor bi bili gledali in poslušali Marijo v pogovoru z Gabrielam. Svetih, resnobnih, visokih čutil so bile serca vsih vernih ginjene vsaki dan, posebno pa dans, kakor hitro se je zvon

oglasil v spomin angeloviga česčenja. — Je bila pa tudi ta naredba vernim sploh tako všeč, de je niso mogli prehviliti. Večkrat sim slišal reči: le zvonjenje, zvonjenje pri angelovim česjenji, to more nar terji serce presuniti; to gre čez vse; saj vsaki dan trikrat angelovo česjenje zvoni, pa tako me še ni pretreslo, kakor me zdaj med šmarnicam pretrese. Prijatelj! ali veš, od kod to? Od tod, ker je bilo tvoje serce zdaj ravno za te čutila pripravljeno in dovzetno: ker si se ravno s temi rečmi pečal, kterih te je zvon opominjal. Zvonjenje, kadar se angelovo česjenje v cerkvi združeno in na glas moli, je vselej in povsod priporočiti in prav bi bilo, ko bi se povsod vpejalo.

Deveti dan šmarnic smo Marijo na potu do Elizabete spremljevali in jo pri nji premisljevali. Gabriel je bil namreč Marii tudi povedal, de je njena teta v svoji starosti sina spočela, kteri bo Mesiju pot pripravljal. Veliko, nebesko veselje je Marijo napolnilo, de je Mati Gospodova postala, vendar je tudi priserčno veselje nad srečo svoje pobožne tete občutila ter sklenila, jo obiskati. „Marija se je tedej vzdignila in je šla naglo čez gore v eno mesto na Judovskim, in prišla je v hišo Caharijevo in pozdravila Elizabeto“ (Luk. 1, 39. 40.), ter svojo teto blagrovala zavolj sreče, ktera ji je od Gospoda došla. V tem hipu, ko ji Marija srečo voši, da Janez v maternini telesu poskakljuje spoznati, de je tudi tisti že blizo, kterimu bo on pot pripravljal. — Pa tudi Elizabeta spozna, kdo de pred njo stoji, kdo je ta, ktera jo je obiskat prišla, in se z začudenjem k Marii obrne ter polna sv. Duha zavpije rekoč: „Od kod meni ta sreča, de me mati mojiga Gospoda obiše, ker zegnana si ti med vsimi ženami in zegnan je sud tvojiga telesa“. Marija pa, od lastne tete tako visoko počesena, ponizno pa veselo k Gospodu zdihne, le njemu vso čast in hvalo dá, rekoč: „Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se raduje v Bogu, mojim Zveličarji, zakaj na nizko svojo deklo se je ozert! In glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi, zakaj velike reči mi je storil On, ki je vsemožečen in kteriga ime je sveto“. Tako ponižno Mati Božja govori, in vso čast in hvalo od sebe odvernivi jo le edinimu Bogu daje. — Kako pa mi? O koliko nam še manjka, preden homo pravi Mariini otroci! Vzemimo si svojo mater v posnemaven zgled in ravnajmo po njem. To je posebno tisto povelečevanje, od kteriga Marija pri Elizabeti govori, rekoč: odslej me bodo vsi narodi srečno imenovali! Tako smo tedaj deveti šmarnici dan tisti pobožni spomin pred svojim duham imeli, kteriga naša mati katoliška cerkev že skoz 600 let 2. dan julija obhaja po imenu Mariiniga obiskovanja.

S sercnim in katoliškim poslovljenjem:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Česena bodi Marija!

sim

tvoj zvesti prijatelj

A. Suški.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane, 17., 19. in 22. t. m. bodo premilostivi škof 18 bogoslovam in 1 franciskanu subdiakonatu, diakonatu in presbiteratu, potem pa sveto birmo delili po naslednjih farah: 21. julija v Postojni, 25. v Košani, 26. v Ternovim, 27. v Knežaku, 28. v Slavini, 29. v Hrenovcih, 30. v Senožečah, 31. v Sentvidu nad Ipavo, 1. avgusta v Ipavi; potem 9. avgusta v Škocjanu pri Turjaku, 10. v Dobrepoljah, 11. na Kerki, 12. v Zatičini, 13. v Šmarji; 20. avgusta v Kamniku, 21. v Spitaliču, 22. v Št.-Gothardu, 23. v Dobu.

Iz Les na Gorenskim 2. julija. Vseskozi nam „Danica“ iz mnogih sel naše ljube domovine, kakor tudi od

drugotnih krajev, razne slovesnosti oznanuje, ki jih verno ljudstvo, vneto za povisanje časti Božje, Device Marije in svetnikov, v obudovanje praviga katoliškiga duha, z napravo veličastnih zvonov, miloglasnih orgel, leskečih altarjev, in celo novih cerkvá, veselično obhaja. Naj tedaj ona še iz našiga kraja drobtinice pové.

V tukajšnji farni cerkvi sv. aposteljna Jakoba sta bila dva stranska altarja, s. križa in Matere Božje zlo prenovljenja potrebna. Očem vernikov, ki so spodobnosti in snage na altarjih pogrešale, vstreci, je g. Gasper Geceļ, znani malar v Kranji, lepo zmalal podobo Matere Božje, na stebri stoječe, kakoršna se je neki bila prikazala svetimu Jakobu apostelju pri Saragosi na Španskim, in mu veliča ondi cerkev sozidati, kamor je še sedaj imenitna božja pot (k s. Jakobu v Kompostelo). Tudi druge podobe svetnikov in ves altar Matere Božje je oponovil. Janez Hrovat, malar in zlatar na Rodinah, v Brezniški fari, je pa pozneje na altarji s. križa lesenino prenovil, in oba altarja na mokrim zidu (fresco) v primerjeni velikosti, kakor iz različniga marmeljna sostavljena, dosti prijetno zmalal, ktero umetno delo, faranam všeč doveršeno, naj ga še drugod priporoča. Imenovana altarja so, zavolje nekterih novih podob, visokočastiti gospod Simon Volk, Radoliški dekan dans blagoslovili, in pri altarji Marije Device maševali. Smrekar.

Z Dunaja. (V spomin konkordata se bo kovala posebna medalija). Piše se, de bodo vsi v zboru bivši škofje dobili od cesarske svetlosti zlate medalije nalaš zato kovane.

V Zagrebu so bile 15. junija keršene 3 zamurke; botra jim je grofinja Zofija Jelačićeva.

Z Rima. O. Benjamin Szymanski, reda kapucinskiga, je izvoljen in tudi od papeža poterjen škof Varšavski. Pregledanje brevirja je nehalo; brevir ostane kakoršen je bil.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon.

Urša Šoberle 1 gld. 20 kraje. —

Za blejske pogorelce.

Viribus unitis 2 gld. — Gosp. duhoven 6 katekizmov, in gosp. Andrej Praprotnik 36 tek za pridne uboge šolarje. — Prečinski kaplan 1 gld. —

Za Semčane s točo poškodovane.

M. H. 2 gld. — Viribus unitis 3 gld. — J. S. 2 gld. — Prečinski kaplan 3 gld. — Gosp. Anton Ban, fajmošter 3 gld. — Od neznaniga 6 gld. —

Duhorske zadeve.

V Ljubljanski škofii. Fara v Sorci je podeljena gosp. Francu Svetličič-u, kaplanu na Verhniki; na Verhniko pa pridejo za kaplana gosp. Dr. Anton Gogala.

Fara Doberniška je podeljena gosp. Antonu Kečetu, vikarju na Primskovim.

Izpraznjen je vikariat na Primskovim od 7. julija; prošnje naj se ravnajo do vis. c. k. deželniga poglavarstva, in v 6 tednih od pristavljeniga dneva v knežje-škofijski pisarnici oddajo.

V Lavantinski škofii. Gosp. Val. Vrinšek, duhoven v Zavodnjah, so 3. junija umerli. — Gosp. Mih. Klajnšek so začasno v pokoj se podali; gosp. Franc Miklavž so prišli za provizorja v Zavodnje; gosp. Franc Trafenik za kaplana v Sromlje in gosp. Blaž Dolinšek za kaplana v Šmarje.

Opomba. Gledé nekterih dopisov so gosp. dopisovaveci prošeni, poterpeti do vernitve gosp. Luka Jerana. Zač. vredništvo.